

NUME ȘI LOCURI

de HARALAMBIE MIHAILESCU

1. Stăpîn la încrucișare de văi, orașul Piatra Neamț stă pe locuri bune și plăcute vederii, care nu de îndoim că vor fi fost locuite încă de pe cînd oamenii s-au tras din munți la lumină — mai aproape de șes. Înălțimea BÎTCA DOAMNEI, ca și platoul înalt de lingă școala din Văleni (loc numit „Cetățuia”, se pare, din vremea lui Asachi), — cu săpăturile arheologice în curs, atestă existența unor vechi așezări întărite în preistoria și istoria zbuciumaților noștri strămoși... Viitorul va destăinui și mai mult... Vom căuta, bazîndu-ne și pe unele amintiri ale copilăriei noastre în aceste meleaguri, să consemnăm cîteva nume de locuri de pe aici — încercînd și unele explicații. Credem folositor ca mai-vîrstnicii să-și transmită din informațiile și aducerile lor aminte, alături, ele s-ar prăpădi o dată cu dîșii și ar fi într-adevăr o pierdere.

2. Începînd cu cunoscuta BÎTCA DOAMNEI, vom observa că *bitcă* înseamnă „ridicătură de pămînt, movilă, măgură”¹ sau „întăritură, fortăreață”², — apărînd des, ca substantiv comun, în opera lui M. Țadoveanu³. Acest munte cu al său nume nu poate fi despărțit nici în legendă și se pare că nici în realitate — de CÎRLOMANUL, culme de pe malul opus (cel stîng) al Bistriței. Denumirea e derivată de I. Iordan de la Carol cel Mare — trecut la noi prin intermediul slav⁴. Desigur a fost o legătură între acea *bitcă* a „Doamnei” și craiul de pe muntele de pe celălalt mal al Bistriței: legenda grăiește și de un pod de piei peste apă. Mai vechiul și harnicul cercetător al acestor locuri, C. Matasă, menționează recent locul „la Troian” peste Bistriță — exact în dreptul Bîtcii — deci lingă Cîrloman, cu urmele unui castru roman de unde au pornit atacanții care au distrus fortăreața

¹ Iordan, I., *Toponimia românească*, Ed. Academiei R.P.R., 1963, p. 34.

² Are același sens cu un cuvînt asemănător din limba bulgară.

³ Dicționarul limbii române literare contemporane, I, A—C, 1955, p. 246.

⁴ Iordan, I., *op. cit.*, p. 165.

dacică de pe Bîtcă⁵. Pe aici — este și satul (azi — suburbie) SĂRATA cu pîrîul SLATINA și cu izvoare de „slatină”, folosită de oameni în loc de sare în timpul războiului din 1916.

3. Dintre Cîrloman și muntele vecin în cununa sau zidul împrejmuitor al Pietrii — COZLA („capră”), el însuși stațiune preistorică — vine pîrîul BORZOGHEAN (albie adîncă și cu nume străvechi), nume neseparat nu atît de un cuvînt slav ce înseamnă „repede, iute”⁶, cît de un termen iliro-trac, din care ar veni și Bersovia (localitatea străveche) și Borzești (jud. Bacău), termen cu același sens „iute, repede”⁷. Gîndul ne mai duce și la *borz*, *boarzdă*, *borzoi*, „arătare înaltă, urîtă, zburlită — care sperie copiii”, — cuvinte auzite mai mult în vechime și azi doar pe alocuri. Unii spuneau că Borzogheanu ar fi fost la început nume de om. Alții poate ar fi ispitiți să se oprească la maghiarul *bor* — „vin”, — mai ales că valea și cartierul de aici se cheamă din vechime VALEA VIEI (erau vii pe coasta însoțită), deși parcă ne sună mai plăcut VALEA VIE, cum se mai zicea. Oricum — vechimea numelui e incontestabilă. Întîmplări de pe aici povestește scriitorul original de pe aceste locuri, Vasile Alexandrescu Ureche (Vau); aici se afla și casa învățătorului Manoil Halunga (prieten cu Hogaș) — aprinsă în cinstea Unirii⁸.

4. De fapt, Cozla aduce a capră, înălțîndu-se cu „Trei Căldări”, „Cercul Gospodinilor” (unde se află cunoscuta stațiune dacică) și „Trei Coline” — și prăvălindu-se înspre est către „APELE MINERALE” (loc și stradă), unde au fost ape minerale și chiar chioșcuri vechi pînă între cele două războaie, cînd un escroc, cu voia primăriei de atunci — le-a făcut să sece. Cozla — apoi — de la schitul DRAGA („vale” ?)⁹, vechi și el, coboară tot mai prăpăstios în pîrîul CUEJDI (U) — nume dintr-un derivat maghiar cu sensul „de piatră”. De Cuejdi pomenește și Alecu Donici în fabula „Pietrenii și Bistrița”. Dincolo de Cuejdi este cartierul DĂRMĂNEȘTI (sate și în jud. Bacău și Suceava)¹⁰. Dărmăneștii nostri — înainte vreme — au fost sat aparte pendinte de com. GÎRCINA, denumire de la un cuvînt slav ce înseamnă „grecoaică”¹¹ — ca și cea a satului AGÎRCIA (aceeași etimologie, doar cu un *a* protetic), aflat la deal de Bîtea Doamnei, tot pe partea dreaptă a Bistriței. În Dărmănești, pe lîngă fostul penitenciar, era punctul „la Bordeie”, denu-

⁵ Matasă, C., *Importanța toponimiei în cunoașterea trecutului*, în *Carpica*, I, Bacău, 1968, p. 262.

⁶ Iordan, I., *op. cit.*, p. 122 și 474.

⁷ *Ibidem*, p. 81; Dobre, D., în revista *Ateneu*, 5, 1966.

⁸ Petrescu, Emilian, *Institutorul Manuil Halunga*, în *Preocupări didactice*, 1970, p. 95.

⁹ Iordan, I., *op. cit.*, p. 48.

¹⁰ Dobre, D., *luc. cit.*

¹¹ Iordan, I., *op. cit.*, p. 278.

mire semnificativă pentru cei ce locuiau aici. „Bordei” e vechi cuvînt de origine autohtonă (dacă) — preroman, susține și I. I. Russu¹². De aici se ridică masivul PIETRICICA, numai piatră (vestit prin fosile de pești), cu stîncă numită CHILIA în vîrf. Spuneau bătrîni că Pietricica ar fi fost altădată bine împădurită, dar i s-a dat foc, — de a rămas numai zimte, încît a trebuit plantată din nou cu puieți...

5. Revenind pe malul drept al Bistriței, o luăm de la Bîtea Doamnei la vale. Cea mai mare parte din numele locurilor (culmi, plaiuri, poieni, picioare de munte, pîrîie, șipote, fîntîni) sînt trecute în harta a II-a întocmită de C. Matasă la lucrarea *Cîmpul lui Dragoș*¹³. Ne vom strădui, după posibilități — să lămurim și să completăm...

Pe lîngă creasta cea mai înaltă — CERNĖGURA (nu „Cermăgura” ! accentul poate fi explicat prin apropiere cu „negura”) — „munte negru” (de brazii)¹⁴, — înscriem pîrîul și locul BAHRAIN. Să-l legăm de un cuvînt trac însemnînd urs?¹⁵ Nu-i cumva un derivat de la „bahnă” („baltă”) și de aici „bahnin” — „bahrin”? Există și un sat Bahrinești. C. Matasă îl pune în legătură cu numele unui boier de pe aici — Barin și Bărin: „Biserica lui Barin” apare într-un document din 1428 — pomenită între alte biserici dintre Tazlău și Troțuș¹⁶. C. Matasă pomenește dealul PRAJIIA (PRĂGILA)¹⁷ — „curătură” și termenul „pravăț” — după Bogrea — „loc drept”¹⁸. Apoi, urmează pîrîul și dîmbul ȘTERGHINOSUL (nu „Știrghinosul”, — „știri bune”), legat de cuvîntul „Străminosul” — „torent repede, coastă repede — abruptă”¹⁹; BOLOVOAIA — platou („cetățuia” menționată) și coborîș bolovanos, cu toate că pe aici se mai pronunță „bolahan” pentru „bolovan”.

6. Toate acestea sînt de la locul numit PESTE VALE (valea Bistriței) cu schitul vechi (datat, se pare, de pe la mijlocul secolului al 18-lea, dar și mai vechi) — cu cătunul, azi suburbie, CÎNDIA (acelasi — dia de la Audia și Zăpodia ?) și pînă la satul (acum — suburbie) VĂLENI. Vom înșira acum locuri aflate mai adînc în munte: poiana cu finețe și coastă OSTROVUL; pîrîul GIȘCA — probabil — pentru „vișca” și nu pentru „bișca” („care murmură — vijîie”)²⁰; dealul OGHILÔG (nu „Oghiloc”) de la „obială”, „oghială” (cu palatalizarea

¹² Rusu, I. I., în revista *Ramuri*, 8 și 9, 1966.

¹³ Matasă, C., *Cîmpul lui Dragoș*, București, 1943, harta a II-a.

¹⁴ Dobre, D., *loc. cit.*

¹⁵ *Ibidem*.

¹⁶ Matasă, C., în *Anuarul Liceului „Petru Rareș”, Piatra Neamț, 1933—1936*.

¹⁷ Matasă, C., *Vinătorii Pietrii*, în *Anuarul Liceului „Petru Rareș”, Piatra Neamț, 1933—1934*.

¹⁸ Iordan, I., *op. cit.*, p. 112.

¹⁹ *Ibidem*, p. 129.

²⁰ *Ibidem*, p. 61.

labialei), ca și „Obilești”²¹; pîriul BORȘAUCA, femininul de la un „Borșău”, precum „capaucă” de la moldovenescul „căpău” pentru „copoi”; CHÎCIORUL CHELBEI de la unul cu „chelbe”, boală de păr ce aduce chelie; poiana SÎREGNA — pronunțată și Sarehna („sare”), poate din același cuvînt preroman ca și Siretul; izvorul și locul BOURUL; groapa COVAȚICA; plaiul CIREȘEI; dealul CIUNGI; grădina lui BRUDARIU; coasta STĂUNOIULUI (spre Calu); pîriul FALCAU; virful SBÎRLEA; piciorul BORDEIULUI; grădina SĂRJĂNTULU! (de la unul — „Sergentu”); grădina lui CIOROBÎTCĂ (iarăși „bîtcă” l) — a se vedea și „Ciorogîrla”; dealul SOVÎRFUL; poienile POHÎRȚELE (uneori și „Pocîrțele”); pîriul SOCOLET; fîntîna lui MIRON; fîntîna VARVARII; jghiabul lui IACOB; jghiabul lui CRINTĂ; șipotul (jghiabul) lui GĂBOR; coasta BURLA (feminin de la „burlan”)²²; fîntîna lui BĂRBUNC etc., etc.... Ne amintim de: „Nu striga așa, că doar nu ești în Burla!” (pustietate mare, cu ecou); iar „Bărbunc” (joc?) și de aici „berbunca (?)”, era o poreclă dată mai de mult unui om mic și iute²³

7. Trecînd mai la vale de Văleni (care a făcut mult timp parte din Vinători și chiar s-a numit așa), ajungem la locul numit „LA STÎNCĂ” (fostă carieră de piatră) și urcăm pe platoul NICOREȘTI (de la vreun „Nicoară”), unde — susțineau bătrînii — a fost sat pînă prin 1810—1812, dacă nu chiar pînă mai tîrziu. De altfel, în *condica liuzilor* pe 1803 nu se află decît „Vinătorii, Troița”²⁴; Vălenii — Nicorești făceau parte — desigur — din Vinători, dar Troița (de dincolo de satul actual IZVOARE, stațiune preistorică), deși este atît de departe, să fi ținut de Vinători? Cînd eram copii, mai găseam în Nicorești cireși, meri și peri pe jumătate sălbăticiți, rămășițe din livezile foștilor locuitori. Oamenii de aici — prin anii amintiți (1810—1812) — ar fi coborît și trecut apa Bistriței, de au format satul CUT (ungurescul — „fîntînă”); a se vedea și „Sascut”, în legătură cu faptul că pîriul pe care nicoreștenii au coborît spre Bistrița — se cheamă SASCA și gura văii, unde el se varsă în Bistrița, în dreptul satului de azi — GURA SAȘTII.

8. Satul Cut s-a întemeiat în jurul datei de mai sus (1810—1812), alcătuit din „nicoreșteni” (cei coborîți de la Nicorești) și „troiceni”. locuitori ai satului menționat — TROIȚA (azi, doar un deal). Satul Troița se afla dincolo de Izvoare, pe lîngă Dochia și el a fost desființat atunci, răminînd de cercetat din ce motive. În *condica liuzilor*, Vinătorii și Troița sînt trecuți împreună, ca aparținînd mănăstirii Bisericieni și făcînd un singur trup de moșie. Troiceni au venit la Cut cu biserica

²¹ *Ibidem*, p. 342.

²² Rusu, I. I., *art. cit.*

²³ Iordan, I., *op. cit.*, p. 499.

²⁴ Matasă, C., în *Anuarul Liceului „Petru Rareș”, Piatra Neamț, 1934—1935.*

lor (probabil — catapeteazma) și cu clopotul ei... Acum 50—60 de ani, după cum povesteau unii bătrâni care astăzi nu mai sînt, se mai știa încă hotarul dintre cutenii veniți de la Nicorești și cei sosiți din Troița: de la vale de Ciorobîtcă, erau troicenii. Din troiceni se trag, între alții, familiile Asavei și Sava Străchie Cojocariu, iar dintre cei de la Nicorești — familiile Obadă, Munteanu (dispăruți?), Oancea, Stanciu (mai numeroși) ș.a.m.d.

Era aici și o „Curte veche”, cu călugări, pe unde apoi au locuit Nechita și „nechitenii” și o „Curte nouă”, pe lîngă Stanciu și „stănciu-lești”. Biserica veche din Cut, aflată mai către Bistrița, a ars (ruinile i se vedeau acum cîteva decenii), iar biserica nouă („mănăstirea”), are peste o jumătate de veac de cînd a început-o pr. Gh. Mironescu

9. Cît privește satul megieș, DUMBRAVA ROȘIE, el s-a înființat, la fel cu altele, o dată cu împrăștierea „însurășilor” după Războiul de independență (așa că, pe vremea haiducului Bujor — începutul sec. XIX — nu putea exista acest sat, după cum scrie D. Almaș în romanul „Alei codrule — firtate !”).

Dacă venim înapoi de la Cut la Vinători, acum pe partea stîngă a Bistriței — pe drumul de pe muchea dealului, — trecem pe lîngă „ȚINTIRIMUL URIEȘILOR”, — azi, chiar în Cut. Apoi mergem pe lîngă RÎPĂ — rîpa Bistriței, malul înalt, abrupt, de pe vremuri cînd riul venea mare. De la RÎPĂ la șoseaua națională Piatra—Bacău ducea un drum și un suhat de oi (loc necultivat și cu gropi) numit HATAȘI. Acum pe acest loc s-au clădit casele „strămutaților” de pe Valea Bistriței...

10. Intrăm în suburbia — cartierul Vinători: e vechiul sat VÎNĂTORII PIETRII, care nu trebuie confundat cu Vinătorii Neamțului²⁵. Și Vinătorii Pietrii aparțineau unor vînători domnești și anume, celor de la Curtea domnească din Piatra de pe vremea lui Alexandru cel Bun și poate chiar de mai înainte. În documentul din 1428 sînt pomenite — între altele — bisericile „de la Popa Coste” și de la „Hôdora”, dintre care probabil una să fi fost în acest sat sau în Văleni²⁶. Satul Vinători se întindea pe ambele maluri late ale Bistriței (lunca inundabilă — odinioară), înglobînd și actualii Văleni de pe partea dreaptă. Apoi s-a limitat la partea stîngă, ridicîndu-se treptat și pe prima terasă a rîului — pînă la calea ferată și, astăzi, și peste calea ferată. După decăderea Curții domnești de la Piatra, satul a ajuns domeniu mănăstiresc (Bisericiani în 1803) și s-au adus aici pentru lucru și robi țigani — dezrobiți pe la mijlocul secolului trecut. Dincolo de biserica satului — pe sub deal, era un ogor întins, unde s-ar fi aflat

²⁵ Matasă, C., art. cit., în *Anuarul Liceului „Petru Rareș”, Piatra Neamț, 1933—1934.*

²⁶ Matasă, C., art. cit., în *Anuarul...*, 1935—1936.

un mitoc al mănăstirii Pingărați (se mai vedeau urme), și acolo oamenii, la prășit, mai găseau câte o mahmudea de aur... Azi — locul e cu case.

11. Un drum străbătea satul, — pornind din lunca de sub Cetățuie, — unde fusese probabil un pod peste râu, apoi doar o „căulă” (mică plută), — și suind pe coborișul trăgănat pînă pe dîmb („în virful dealului”, cum se zicea) — ajungea în fața casei lui Ion Gherasim, unde se spunea că a fost un han, ale cărui urme mai puteau fi văzute, acum vreo 50 de ani. Biserica satului Vînători (cea veche, nu cea renovată) data de după 1770 (vorbit de clădire) și avea, printre altele, un crucifix din lemn de măsline, adus — se pare — din Bucovina după 1774, o carte cu autograful stolnicului Constantin Cantacuzino (1700) și alta, tot de slujbă religioasă, cu iscălitura lui Ilie Căntă (1760), — cărți pierdute în ultimii 10 ani... În Vînători și în Mărăței s-au stabilit și unii refugiați din Bucovina, după ocuparea acestora de către Habsburgi. Oamenii au coborît pe firul Bistriței în jos (se pare — cu plutele) și printre ei stim pe înaintașii lui Constantin (Sava) a Sofroniei — ce stătea de la deal de fabrica „1 Mai”...

12. Cîmpul satului Vînători, dincolo de calea ferată, era de vremuri cutureiat de lupii iernii și de viscole, iar vara, de copii care pășteau vitele de funie pe haturile și pe la capetele ogoarelor care dădeau în POTOCINĂ: din același „potok” (slav ?), „pîriu mare — cu scurgere repede, torent”, ca și localitatea Potoci de dincolo de Bicăz²⁷. Potocina era un pîrîiaș, care își curgea firul de apă pe unde azi e canalul și se pierdea în pămînt printre ogoare... Se pare că era pîrîiașul FRĂSINELUL, venit dinspre satul, azi — suburbie a Pietrii, CIRITEI (din spatele Pietricicăi) — și trecînd pe la Velnită, veche fabrică de spirt, aflată prin apropierea fabricii de bere de astăzi... Potocina era plină de *borhot*, *brahă* (de aici numele BRAHARU din Cut), „hoaspă” de la porumbul stricat folosit de fabrică — și mirosea grozav a rachiou (spirt)

13. De la hotarul Potocinei, începea un alt rînd de ogoare pînă în drumeagul de la FINTINA POPII, de aici, ogoarele întinzîndu-se pînă la COASTA OBREJII... OBREJA (de la obraz ?)²⁸ a fost și este azi numele mai multor familii vechi din Vînători... Coasta Obrejii este coasta care suie spre ultima terasă, cea mai de sus, a Bistriței (prin coborișul „de la Boțoaia”), — numită aici dealul BOTOAIA (cu cireșul CĂTĂNOAIEI care-și cocea cireșele către toamnă)... Boțoaia se înălța spre creste prefăcute aproape complet în ogoare, — unde se mai găseau rugi de mure, bureți și chiar câte un stejar din vechile dîmbrăvi cîmpești tăiate... Pe partea cealaltă a Boțoaiei sînt satele TURTUREȘTI și

²⁷ Iordan, I., *op. cit.*, p. 93 și 180.

²⁸ *Ibidem*, p. 33.

BOȚEȘTI și DOINA, iar tot de astă parte, mai la sud-est, IZVOARE, satul cu stațiunea preistorică amintită. Numele BOȚOAIA vine de la acel străvechi Boț (se întâlnește și azi) cu biserica din 1428²⁹ și de la mai-apropiatul Gavril Boțul (din Dărmănești) — pomenit în acte domnești de pe la 1738 ca inculpat într-un proces cu boierul Constantin Cutruță³⁰.

14. Pînă la COADA CHETRII (de comparat, azi, cu COADA LACULUI BICAZ) cu mahalaua-cartierul MĂRĂȚEI (mai înainte, sat aparte, cuprinzînd și PESTE VALE, acum Cindia, — ca în 1803), trebuia să trecem printre cele cîteva case ale fostului cătun TĂTĂRUȘI, care ținea de comuna Gîrcina : se întindea de unde-i albia actualului canal, depășea tunelul pînă la fabrica „1 Mai” și „Regiment” (familiile N. Barbu, Corfu, I. Muraru, Solomon etc.). De aici și numele menționatei fabrici de cherestea, care, întii, se chema Tătăruși... Tătărușii, care în 1803³¹ făcea parte din Mărăței, să se fi numit așa de la robii tătari ai curții de la Piatra stabilii aici?... Un bătrîn povestea că la construcția liniei ferate și a fabricii, s-au găsit în pămînt oase și capete „de urieși”, îngropate apoi la loc... Poate, un vechi cimitir al înaintașilor? De la fabrică s-a tăiat apei Bistriței un canal adînc și umbros prin luncă; oamenii numeau acest braț („crac”) al rîului — HURDUBEL. Oare din cauza vuietului pe care-l făcea?

15. Cartierul MĂRĂȚEI, care se întinde de la „Regiment” și fabrica „1 Mai” pînă la Cuiejdî, astăzi parte integrantă a orașului Piatra Neamț, în vremuri mai îndepărtate — era un sat aparte. Acum 160 și mai bine de ani, în 1803, era moșie boierească (a spătarului Dimitrie Bogdan) și mai cuprindea PESTE VALE — CINDIA și TĂTĂRUȘI, după cum am văzut. S-a întins întii cît ținea lunca Bistriței pînă sub deal și apoi și pe terasă, de-a lungul șoselei naționale, pînă unde s-a construit și prima gară a orașului, vechea gară. În zilele noastre, GARA VECHE este un cartier întreg în plină dezvoltare, peste linia ferată. În Mărăței, locuiau — probabil — oameni amărîți, poate — mulți refugiați din alte părți și de aceea izolați, pedepsiți oarecum. Cît privește originea cuvîntului, derivă — probabil, de la un diminutiv din *amărîți* cu căderea lui *a* inițial (o localitate MĂRĂȚEI mai există și în județul Suceava). Regretatul Ovid Densușianu susținea că Mărăței ar fi un diminutiv al lui *mărat*, — cuvînt românesc foarte vechi, aflat în *Psaltirea Voronețeană*³² și în *Psaltirea lui Coresi* (fiele Babilonului, *măratele*)³³. Termenul „mărat” ar proveni din latinescul *male habitus* — „considerat (ținut de)

²⁹ Matasă, C., în *Anuarul...*, 1935—1936.

³⁰ Berechet, St., în *Anuarul Liceului „Petru Rareș”, Piatra Neamț*, 1936—1940.

³¹ Matasă, C., în *Anuarul...*, 1934—1935.

³² *Psalm*, 136, 87.

³³ Densușianu, O., *Istoria limbii române*, II, București, 1961, p. 355.

rău, disprețuit, blestemat, ticălos . . ." I. I. Russu socoate — dimpotrivă — că „mărat" ar fi dintre cuvintele românești preromane cu corespondent în albaneză (origine indo-europeană și autohtonă)³⁴. Problema rămîne în discuție . .

16. Să mai pomenim și două denumiri de puncte din centrul de azi al orașului: BUDEANCA — probabil, femininul lui Budeanu, derivat de la „buda" — cocioabă de lemn, prăvălie, magherniță³⁵. Este actuala stradă de la Banca Națională, prin fața Arhivelor Statului, spre Poștă; ȘIPOTE, — la care pînă acum cîteva zeci de ani, gospodinele vecine ghileau cămăși, pentru a nu merge la rîu, iar mai apoi, birjarii își adăpau caii. Era în fața Școlii generale nr. 3, unde este astăzi o circumscriptie sanitară.

Am spicuit numai o parte din denumirile de pe alci și am vrea ca modesta noastră contribuție la descifrarea unor locuri și nume să îndemne și pe alți cunoscători, specialiști sau mai puțin specialiști, cum sîntem și noi, la lămurirea multor taine din trecut, spre a înarma și mai bine prezentul pentru viitor. Cugetam că și o carte de onomastică românească mai temeinică (nume mai vechi și mai deosebite, porecle etc.) n-ar strica de loc și am saluta-o cu căldură, putînd veni chiar și în acest caz cu un mic aport.

NAMES AND PLACES

SUMMARY

In the paper are analyzed some toponimics of the town of Piatra Neamț, looking for their origin. Here are some names of places and their presumptive origins: *Bitca Doamnei* — „bitcă" — means an elevation of the ground, a hillock, a hill (see the note 1) or a fortification, a fortress (see the note 2); *Cîrloman* — *Charlemagne* (Charles the Great; see the note 4); *Sărata* and the rivulet *Slatina* — mean places with salt, where we take salt from; *Cozla* — means goat; *Borzoghean* — means fast, quickly; *Cuiejdiu* — means „of stone"; *Gîrcina* — a greek woman; *Cernegura* — the black mountain; *Bahrin* — bear; *Prăsila* — a cleared place good for agriculture; *Șterghinosul* — a quick torrent; *Bolovoia* — a platform; *Oghilog* — a foot wrop; *Cut* — a fountain; *Potocină* — a big stream with a quick flood, a torrent; *Mărdăfei* — „male habitus".

³⁴ Rusu, I. I., în revista *Ramuri*, (III), 8 (25), 15 iulie 1966.

³⁵ Iordan, I., op. cit., p. 51.